

„ŻYDOWSKI KĄT” – STEENKENWALDE Historia prawdziwa

Nadleśnictwo Dobrocin, miejscowość Wenecja, Jezioro Ruda Woda.

Każdy z nas marzy o przygodach i skarbach, w każdym z nas jest odrobina ciekawości i żyłka poszukiwacza, tajemna siła ta pcha nas do nieznanego i w efekcie poznajemy coraz więcej. Tematem na dziś będzie „Żydowski Kąt”.

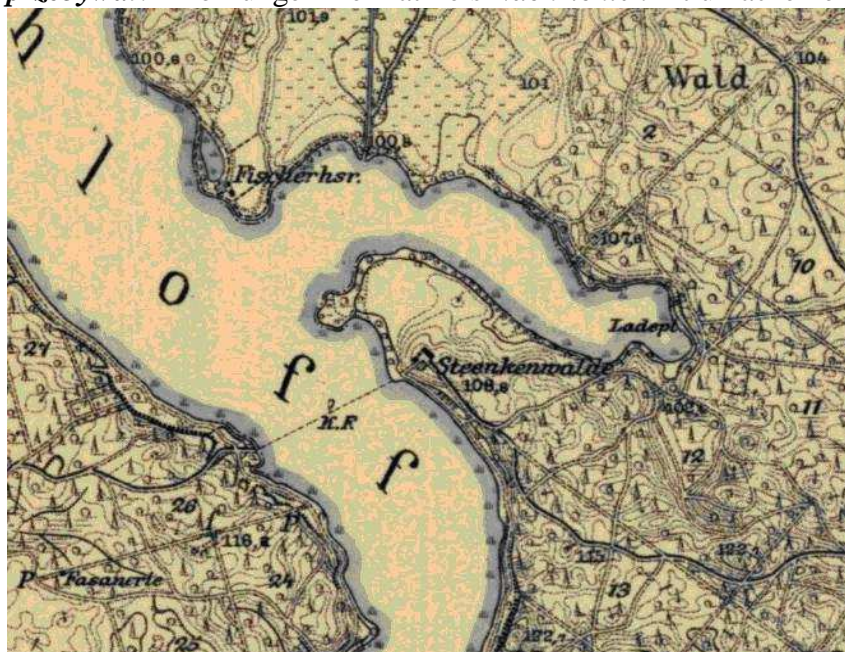
Z miejscem tym wiąże się pewne wydarzenie historyczne, ale też i pewna opowieść, która rozwija wyobraźnię i nadaje tajemniczości temu miejscu. Wszystko zaczęło się od przekazu ustnego, który dotyczył odcinka jeziora RUDA WODA oraz części lasu w Nadleśnictwie Dobrocin, który potocznie nazwano „ŻYDOWSKIM KĄTEM” bardzo wrosło to w nazewnictwo ogólne wśród mieszkańców okolicznych wsi jak i wędkarzy, oraz grzybiarzy. Istnieje opowiadanie o „Zgładzeniu w sposób okrutny (utopiono) właściciela karczmy i jego rodziny pochodzenia żydowskiego, w pobliskim jeziorze Ruda Woda w okresie II Wojny Światowej” – opowieść jest naprawdę pociągająca i już głęboko zakorzeniona wśród miejscowych, ale prawda co do tego miejsca jest bardzo prozaiczna.

”Na wschodnim brzegu Jeziora Ruda Woda, mniej więcej na wysokości Szymonowa, jeszcze przed wybudowaniem kanału, istniała karczma z małą stacją przeprawy promowej. Dzięki czemu została skrócona droga do Wenecji. To „przedsiębiorstwo” już w trakcie budowy kanału otrzymało nazwę Steenkenwalde (w 1851 by uhonorować budowniczego Steinke) i wtedy również było wykorzystywane jako stacja holowaczy (osoby holujące na długich linach z brzegu kanału/jeziora barki, łodzie z towarami), którzy ciężkie czółna ciągnęli z Miłomłyna do Elbląga.

Budowa linii kolejowej doprowadziła do wyraźnego zmniejszenia początkowo przewidywanego ruchu transportowego w krótkim czasie po uruchomieniu kanału, także motoryzacja statków obniżyła jeszcze bardziej liczbę holowaczy – tak że ostatecznie między 1906 a 1913 karczma Steenkenwalde (z placem mieszkalnym) upada. Jedynie część lasu zatrzymała nazwę.

Istnieje legenda, że do Steenkenwalde wysłano łódź z zawiadomieniem o mobilizacji w 1914 nie domyślając się, że tam już nie ma mieszkańców. Właściwą i zorientowaną w terenie była wówczas agencja pocztowa w Dobrocinie.

Mimo rozporządzenia pocztowego z wykazem miejscowości wydanym przez główną dyrekcję poczty - co najmniej od 1913 roku w karczmie (z placem mieszkalnym) już nikt nie przebywał.” Mohrungen Heimatkreis Nachrichten – tłumaczenie Andrzej Kozicz

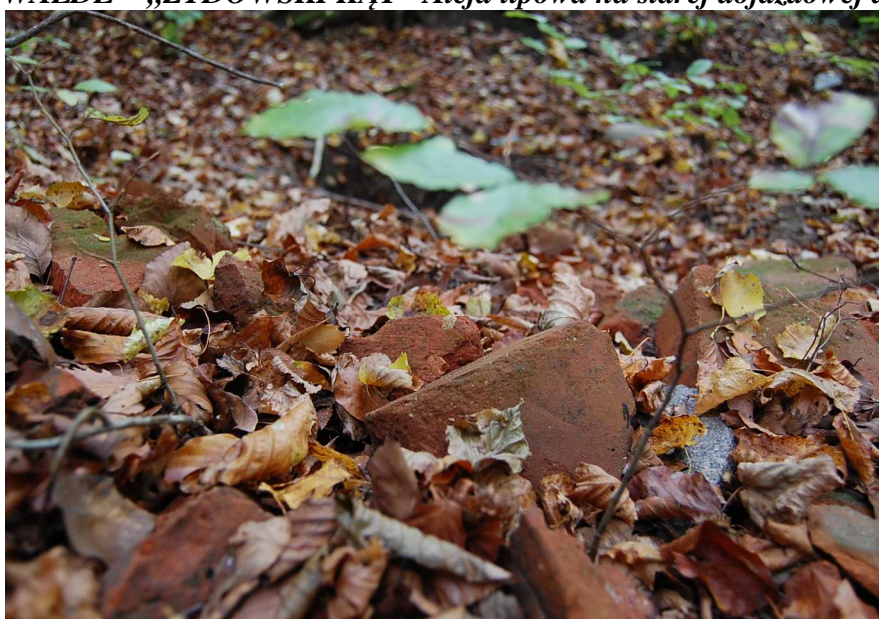

STEENKENWALDE – mapa z roku 1933 źródło: Messtischblätter

Poniżej troszkę fotorelacji z wycieczki w/w miejsce

STEENKENWALDE – „ŻYDOWSKI KĄT” Aleja lipowa na starej dojazdowej drodze

STEENKENWALDE – „ŻYDOWSKI KĄT” Jedyni świadkowie dawnej świetności

STEENKENWALDE – „ŻYDOWSKI KĄT” Strażnicy tajemnic ☺

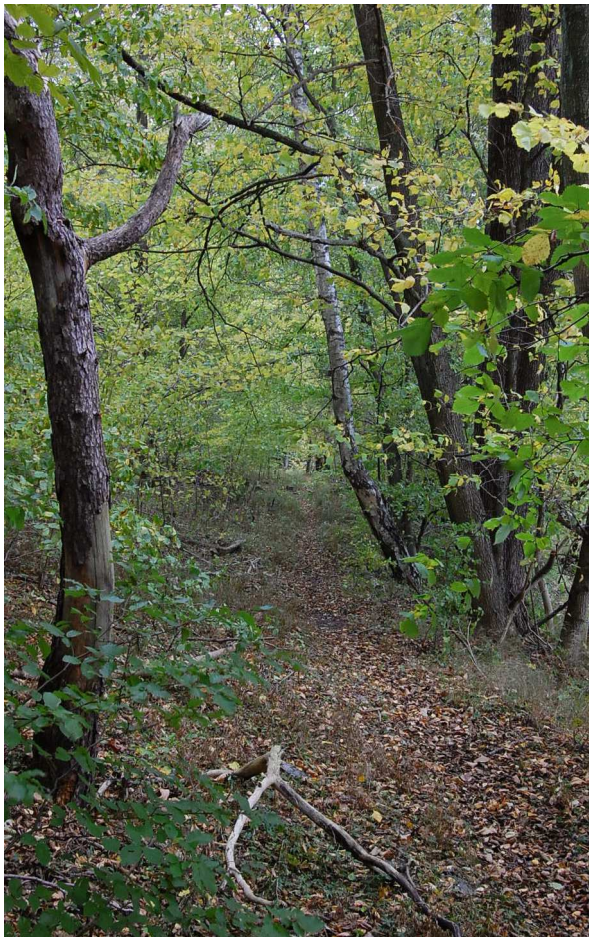

STEENKENWALDE – „ŻYDOWSKI KĄT” Gdyby on mógł opowiadać???

STEENKENWALDE – „ŻYDOWSKI KĄT” Tu najprawdopodobniej była przeprawa promowa do SZYMANOWA*

- Co do położenia przeprawy promowej z Szymanowa na Steenkenwalde możemy jedynie domniemywać miejsca, na brzegu nie zachowały się żadne elementy po przystani czy też podeście lub pomoście w wodzie. Inaczej to się ma co do Szymanowa do lat 80 naszego stulecia w wodzie widoczne były bale jakby moła lub pomostu przez miejscowych nazywane „mostkiem”, najprawdopodobniej wpływ na takiego typu zachowanie infrastruktury miało wykorzystanie plaży nad jeziorem przez ludność miejscowości Szymanowo.
- Brzeg jeziora Ruda Woda nadawał się idealnie do prowadzenia działalności przeprawowej jak i też holowniczej. Płaskie ułożenie brzegu o szerokości nawet do 8m.

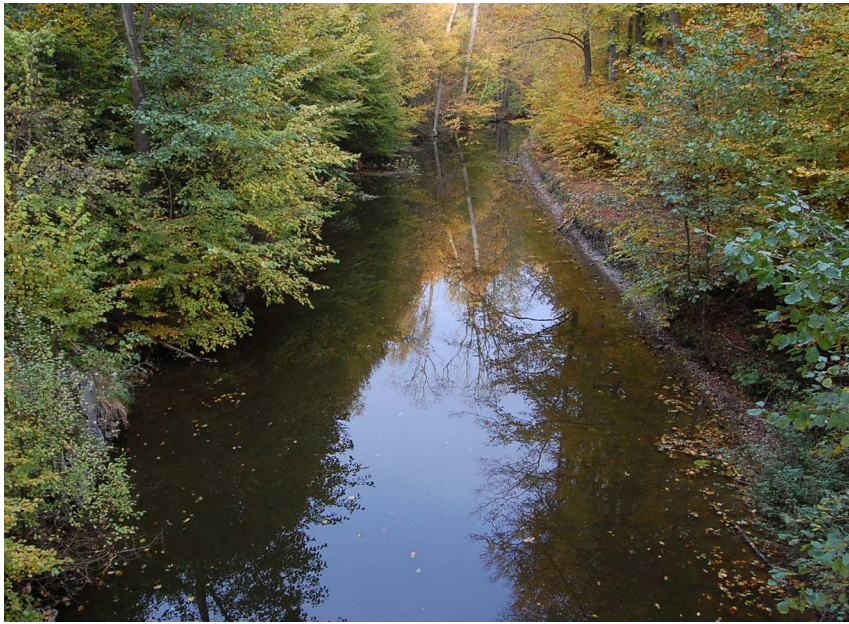

STEENKENWALDE – „ŻYDOWSKI KĄT” Tym brzegiem holownicy sptawiali drewno

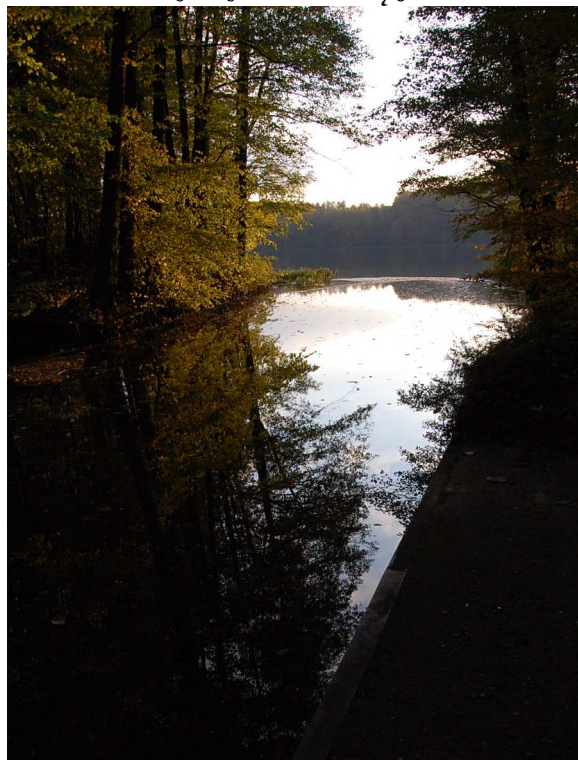

STEENKENWALDE – „ŻYDOWSKI KĄT” Przepiękne i majestatyczne okazy buka

Jeśli turysto zauroczy cię miejsce i klimat lasów oraz magia tego miejsca nie zapomnij zajrzeć nad kanał łączący jezioro RUDA WODA i BARTEŻEK, oraz jeśli jesteś odważny i nie boisz się wyzwania, wstąp na chwilę nad JEZIORO CZARNE i niech zauroczy cię magia tego miejsca.

Kanał łączący jezioro RUDA WODA z Jeziorem Bartężek

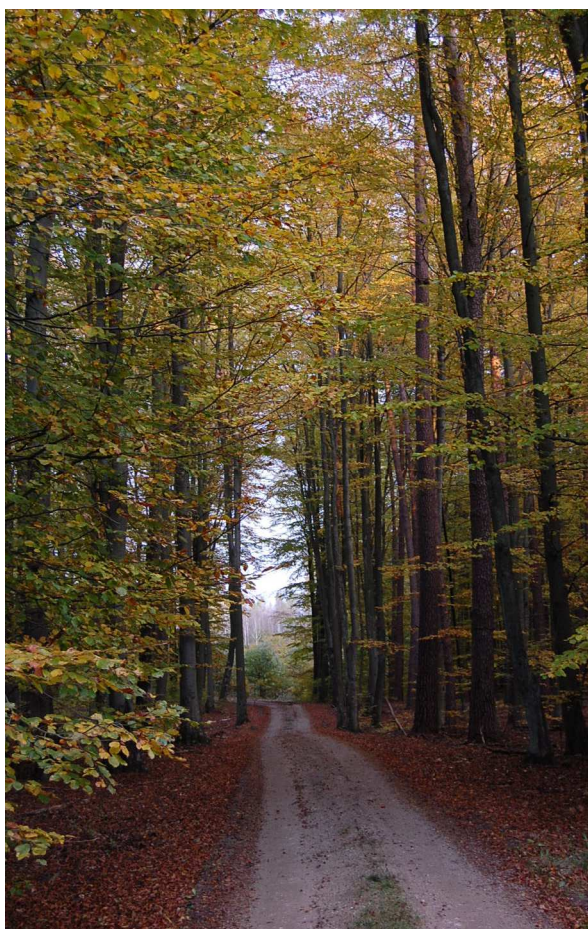

Widok na jezioro RUDA WODA z mostu na kanale łączącym jeziora

Zawsze gotowi do pozwania mieszkańcy

lasu

Widok na drogę leśną w pełni jesieni

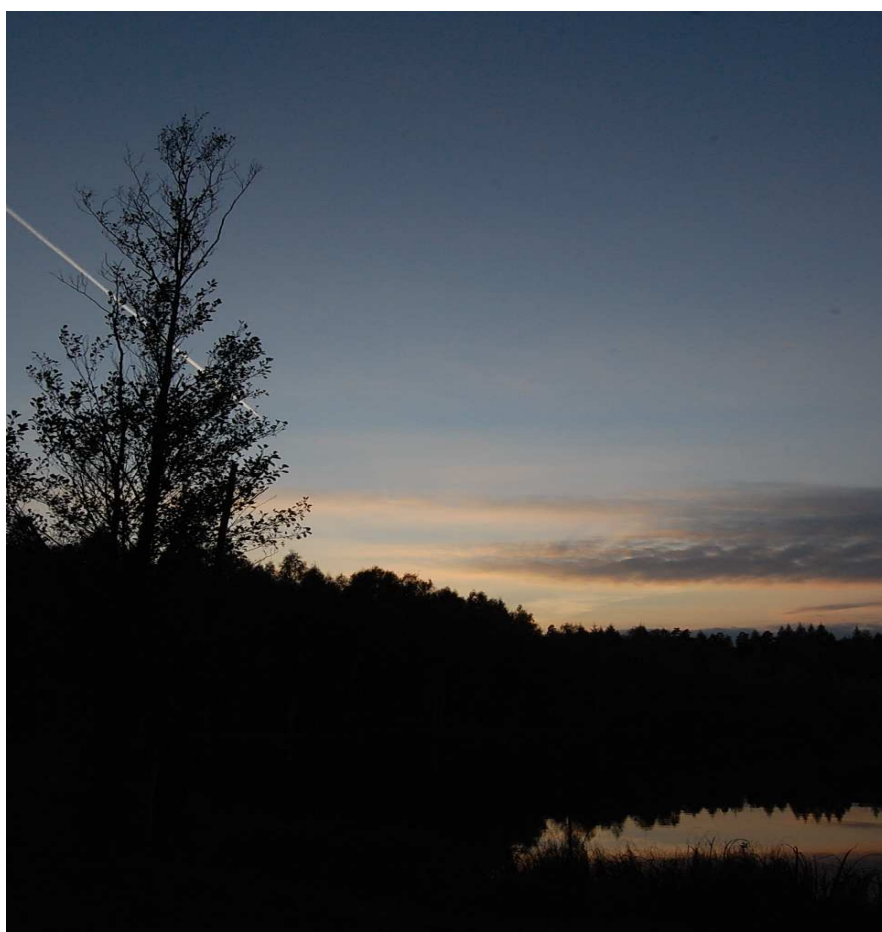
Jezioro Czarne – nie przekształcone przez człowieka, unikat jako że jest to jezioro zarastające, można oglądać w naturalnym środowisku mszaki i porosty oraz karłowaty drzewostan sosny oraz brzozy. Należy bezwzględnie zachować też środki ostrożności i zaopatrzyć się w wysokie buty, z uwagi na żmije które lubią zamieszkiwać tak urozmaicony teren. W spacerze nad brzegiem adrenaliny dostarczą nam także pływający i kołyszący się brzeg.

Piękne miejsce ale też bardzo niebezpieczne.

Raj dla wędkarzy, nieraz słyszałem o gigantycznych sztukach okonia czy szczupaka zamieszkującego ten akwen.

Zapada wieczór nad jeziorem którego toń jest ciemniejsza od nocy tła, czas wracać do domu.

Zachęcam do poszukiwań śladów historii i ciekawych opowieści. W każdym z nich jest ziarno prawdy a frajda z poszukiwań jest nie mniejsza niż wygrana w LOTKA. A co do miejsca zwanego ŻYDOWSKI KĄT zachęcam do odwiedzenia tego miejsca, do dziś wprawne oko dopatrzy się śladów bytności człowieka, jest to miejsce tajemnicze, które pokazuje też potęgę przyrody w postaci drzewostanu buków, pięknego brzegu z klifem, wypłaszczonej ścieżek dla holowaczy drewna. Dla lubiących piesze wycieczki jest to miejsce, którym można przejść przy sporej części jeziora RUDA WODA. Poza tym niedaleko jest kilka miejsc historycznie ciekawych, o których będzie później.

Źródła:

- 1. Mohrunge Heimatkreis - Nachrichten*
- 2. Messtischblätter 1933 rok*
- 3. Tłumaczenie Kozicz Andrzej- Bractwo Historyczne „MAWRIN”*
- 4. Zdjęcia Wiosna Tomasz - Bractwo Historyczne „MAWRIN”*

Autor WIOSNA TOMASZ